

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ.
Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. шаша. 504-060,
143-322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місто 5-00 год.
Заступство 15-00
Шаріто 30-00
Ріто 60-00
ЗА ГРАНИЦЮ:
В Америці 1 долар, Фран-
ції, Голландії, Бельгії 20 фр.
Фр. Чехословаччини 30 ч. к.
— в усіх прочих краях по
7-50 год.

Телеф. Редакції: 229-41.
Друкарні: 223-26.
В СПРАВІ ОГолошень
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
20 сот.

французський уряд запляканий страйками.

ПРОМОВА МІН. САЛЯНГРО.

ПАРИЖ, 19. 10. ПАТ. Міністр внутр. справ Салюанго виступив в Азен до робітників промислу такого змісту: Необхідно покінути з окупаційними страйками. Коли робітництво їх не залишить, втратить симпатії в інших суспільних верствах, людський фронт розпадеться, уряд пропаде, влада перейде в руки реакційних класів. Робітництво не може бути щасливе у зруйнованому і

поділеному краю. — Утримаємо валюту, як утримаємо лад; запевнимо безпеку, як здобудемося на дисципліну.

КІНЕЦЬ 31-ДЕННОГО ОКУПАЦІЙНОГО СТРАЙКУ.

ПАРИЖ, 19. 10. ПАТ. Після 35-ох днів окупаційного страйку страйкарі покинули фабрику зброї Соте Арль, яку тепер зарекував уряд.

Німеччина хотілаб обезвладнити Лігу Націй?

АНГЛІЙСЬКА ПРЕСА ПРО НІМЕЦЬКУ НОТУ В ЛЬОКАРНЕНСЬКІЙ СПРАВІ.

ЛОНДОН, 19. 10. ПАТ. Як твердить „Таймс“, Німеччина домагається у своїй ноті, щоб новий льокарненський пакт вилучити з пакту Ліги Націй. Вона хотілаб, щоб кожний зі сигнатарів мав право сам рішення, чи справді дійшло до агресії; це перекреслилоб 15. і 16. статтю лігового пакту, а це є недопустиме. Дальше „Таймс“ підозріває, що Німеччина погодилась би лише на договір дотично західної Європи, залишаючи європейський схід під гарантією сум-

нівної вартості двобічних пактів. Взагалі вигляди на недалеку льокарненську конференцію малі, дарма, що саме тепер булаб вона дуже бажана.

На думку „Дейлі Телеграфу“ Німеччина змагає до 25-літнього пакту між 4-ма великодержавами; Голландії та Бельгії Німеччина не допускає винятків від засади неагресії. Якщо ці німецькі домагання прийняли, французькі союзи булиб розбиті.

Австрії не загрожує монархістичний переворот.

ВІДЕНЬ, 19. 10. ПАТ. Провідник австрійських легітимістів бар. фон Візнер заявив представникам закордонної преси, що легітимісти є

проти перевороту і не старались би дійти до влади, не засягнувши думки публічної opinio.

ОВІЄДО ЗДОБУТЕ.

СЕВІЛЛЯ, 19. 10. ПАТ. В суботу під вечір исп. війська заняли Овієдо; червоні утікають.

ЧЕРВОНА МІЛІЦІЯ НЕБОЕЗДАТНА.

ПАРИЖ, 19. 10. АТЕ. Як подає „Матен“ з Анде, червоний генерал Торрадо заявив, що неможливо організувати успішну оборону Мадриду; про офензиву нема й мови. Серед чер-

воної міліції зовсім нема дисципліни ні ладу; приказів ніхто не виконує.

МОРДУЮТЬ ЗАКЛАДНИКІВ.

ПАРИЖ, 19. 10. АТЕ. Як повідомляє тутешня преса, після втрати Овієда червона міліція розстріляла у Хіхон кількадесять вкладників.

В освобожденному Овієді.

ОВІЄДО, 19. 10. Ават. Полк. Марсін Альфонсо, командант відсічі стрінувся з командантом залози ген. Баррандо в суботу в год. 20.30 біля північного двірця. Так покінчилася тримісячна облога Овієда.

За той час було чимало бомбардувань, — чимало вартісних старих будівель знищено.

Дотепер не відомо, кільки вояків зі залози пошло — приблизно є їх 1.000. Всі старшини, що залишилися між живими, ранені. Цивільне населення останніми часами голодувало, тому нац. війська негайно спровадили 40 самоходів харчів.

Останні бої на вулицях були незвичайно запекі; між наступаючими і протинаступаючими не було перемир'я. Після вирішального наступу 16. ц. м. червоні відступили, але їхній опір зламано щойно 17. ц. м. Після довгої підготовки відсічі здобула в 12. год. вершок Наранто, поплудні перейшла ріку Нору і червоні відступили в напрямі Хіхон-Авієче.

ЩО КАЖЕ ПОВСТАНЧЕ КОМАНДУВАННЯ.

БУРГОС, 19. 10. ПАТ. Як повідомляє голова катери нац. військ, війська полк. Баррена вбули вчора в год. 21. Іллекас, окруживши його, червоні боронилися завзято.

Передні сторожі ген. Варелі віддалені від Мадриду на 27 км., кіннота полк. Монастеріо відійшла на 14 км. до Аран-Хуезу.

ТЕНЕРИФА, 19. 10. ПАТ. Нац. летуни бомбардували вчора Більбао; на всіх фронтах зістріляли разом 4 літаки. Від Ілекаса посувають нац. війська до Кастіллехо.

Під Овієдо позаягло коло 4.000 астурийських

СЕВІЛЛЯ, 19. 10. ПАТ. Нац. літаки бомбардували вчора Лху, літаки у Ідалазі і спалили 5 чер-

ЩО ЧЕРВОНЕ.

БАРСЕЛЬОНА, 19. 10. ПАТ. Як стверджує офіційний комунікат, на арагонському фронті повстанці почали знову завзяті наступи, зокрема під Ріо Флюмен.

МАДРИД, 19. 10. ПАТ. Офіційний комунікат повідомляє: На північному фронті положення без зміни; на вулицях Овієда йдуть бої, повстанці потерпіли поважні втрати (!).

На арагонському фронті повстанці посунулися до Тієра, під Алькубієре червоні заняли 3 важні позиції.

На південному фронті без змін, на середньому завзята артилерійська перестрілка, успішна для червоних.

Повстанці натискають на відтинок Робледо-Чевала. Під Еліас червоні завзято обстрілювали дорога, під Сігуенцою перевели успішний наступ.

А ЩО АВАС.

МАДРИД, 19. 10. Ават. Нині досвіта 3 нац. літаки появилися над позиціями червоних на відтинку Пеляхес-Чамінерія, та червона артилерія їх прогнала. Червоні посунулися наперед.

СМЕРТНІ ПРИСУДИ.

АНДЕ, 19. 10. ПАТ. Людовий трибунал в Альбасете засудив на смерть 27-ох старшин, трибунал в Хероні — 7-ох.

СТАРАЮТЬСЯ ОПАНУВАТИ АНАРХІЮ.

МАДРИД, 19. 10. ПАТ. Міністр внутр. справ наказав під загрозою суворих кар усім міліціонерам негайно зібратися в касарнях.

ТА САМОВОЛЮ.

ПЕРПІНЯН, 19. 10. ПАТ. Як повідомляють з Барсельони, хенералідад касує всі місцеві революційні комітети і покликає на їхнє місце звичайні міські уряди. Є назія що тим способом зліквідується терор.

ОЩАДНІСТЬ вироблює характер, вправляє волю, та вчить тверезо глядіти на життя. Тому силадаймо ошадности.

В Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“

у Львові, вул. Руська ч. 20, що дає найкращу запоруку своїм вкладникам.

Людовий фронт і фронт держав проти Москви.

Женева, 13. жовтня 1936.

Черговим завданням московської дипломатії в Європі є не допустити до конференції льокарненських держав. Літвінов зробив у часі останньої сесії Ліги Націй у цім напрямі все, що міг. Він намагався вперто спровокувати Італію покинути Лігу Націй та відмовитись від участі в конференції п'яти держав; але представники Італії стрималися лише від участі в цій сесії, яку оголошено не перерваною, як того домагалась Москва, бажаючи дати етіопській делегації змогу далі дратувати Італію, а замкнути. Отже Італія може мати певність, що Женева етіопської делегації більш не побачить. Не пощастило Літвінову й перевести виразно протинімецьку резолюцію при утворенні комісії, що має виробити проєкт реформи Ліги Націй.

Єдиним справді реальним наслідком московської акції в Женеві було збільшення німецько-італійської солідарності. Однозгідність німецької та італійської політики в Європі уважає вже московський уряд довершеним фактом, з яким треба числитися в дальшій акції. Дальша московська акція спрямована на те, щоб викликати протиставлення між цими двома державами в одного та Францією й Англією з другого боку. „Ізвестія“ з 10. ц. м. пишуть: „Подорож Чіано до Берліна має на меті налякати Англію та Францію перспективами далекогосяглого італійсько-німецького порозуміння, до тогож на передодні дуже значних міжнародних нарад у справі гарантій європейської безпеки. Мусолініві залежить на тім, щоб удержати італійсько-німецьку єдностайність у справі нарад.“ Факт італійсько-німецької єдностайності, який підкреслює московський офіціоз, має для Москви тим більше значіння, що відношення німецького уряду до Москви було зазначене недавно в Нюрнбергу цілком недвозначно. Відношення це ані трохи не змінилось. Берлінський кореспондент льондонського „Обсервера“ повідомляє, що німецький уряд прийме запрошення Ідена взяти участь в конференції, але при умовині, що її поважно підготувать у дипломатичній дорозі та що Совітів у ніякім разі не запросять пізніше на наради. Вплинути на Лондон Москва в бажанні для неї напрямі очевидно не може. Недавні спроби московських агентів утворити „людовий фронт“ разом з англійськими соціалістами не мали найменшого успіху. Зокрема дістали комуністи дуже різку відповідь від посла Ріс Девіса, який закинув їм, що вони є на удержанні чужого уряду і дістають свої директиви з Москви. Не злякався англійський уряд очевидно й недільної комуністичної демонстрації в Лондоні, яка зібрала ледви десять тисяч людей разом з жінками й дітьми, яку численні відділи поліції мусіли боронити від ворожої публіки і яка скінчилась невеличкими розрухами з раненими, побитими, перекинутими автами і вибитими в жидівських крамницях шибими.

Головний тягар московської акції проти конференції льокарненських держав має таким чином нести „людовий фронт“ Франції, який властиво найбільше залежить на тім, щоб утворено нові гарантії для безпеки миру в Європі. Але й позатим треба сказати, що московський уряд вибрав дуже несприятливий час накладати нові тягари на плечі уряду „людового фронту“, бо він

все більше протиняться нести і старі тягарі, накладені на нього Москвою. Радикальні міністри Шотан і Даядіс виступили минулої неділі з дуже гострими промовами проти комуністів, погрожуючи їм аломити „людовий фронт“, коли вони не припинять розрухів у Франції. Комуністи опинилися наслідком цього в дуже скрутній становищі, не знаючи, кого треба боятися більше, Москви чи радикальної партії Франції. Вони вибрали посередній шлях і замість сотки зборів в Альзасі-Льотарингії, згодні відбутися лише десяток зборів. І відбули їх назагал незвичайно тихо. Але й Москві догодили, відбувши збори у

Штрасбургу в незвичайно провокаційний спосіб супроти Німеччини. Салю зборів прикрашувала величезна ганебна карикатура на Гітлера, на якій його представили з ножем в зубах на тлі гармат, багнетів та інших емблем воєнничого мілітаризму. До цього пасували дуже добре гостро провокаційні промови Тореса та інших комуністичних промовців. Ці комуністичні провокації недалеко німецького кордону викликали величезне обурення цілої німецької преси. Але й французькі часописи, не конче прихильні або й ворожі до Німеччини, писали з цього приводу, що комуністичні провокації у прикордонній смузі є лише водою на млин німецького мілітаризму.

Засоби, що їх уживають моск. агенти в Англії та Франції, щоб перешкодити конференції льокарненських держав, аздаються, як Москва тої конференції боїться. І це зрозуміло, бо та конференція може зробитися основою для утворення фронту великих держав Європи проти Москви. Страх дає рідко добрі поради. Кремль тратить очевидно голову і нерви. Такі засоби політичної боротьби в Європі, як московська нота до протинтервенційного комітету держав у Лондоні з обвинуваченнями проти Італії та Німеччини, нічим фактично недоказаними, та провокації французьких комуністів проти голови чужої держави конференції п'яти держав розбити мабуть не зможуть, але вони говорять ясною мовою не лише для Лондону, але й Парижа, що московський уряд за всяку ціну хоче довести до нової війни в Європі. Тому треба сподіватися, що західні держави зроблять з цього належні висновки, які поневолені нації СССР моглиб привитати.

М. Данько.

Поможім мевшому братові!

За опіку над сільською молоддю, що йде до міста.

Як тільки починається на селі осінні роботи, годі багато нашої молоді, а передовсім багато селянських дівчат вибирається до міст шукати роботи, або якоїнебудь служби, щоб через зиму заробити собі хоч на спідницю чи хустку. Цеж і не дивинія! Кожна людина шукає засобів до життя так як уме. Не в тім річ. Важне є те, що багато тієї молоді, яка йде до міста здорова, сильна, вертається домів здеморалізована, знеохочена до життя, або зовсім не вертається, а залишається у місті здебільша серед чужого оточення, де скоріше чи пізніше винародолюється, коли не має відповідної опіки.

Хто переходив у будень львівським ринком (коло „Просвіти“) той напевно звернув увагу на торги, які зводять різні вуличні „опікуни“ за нашу селянську дівчину, що прийшла до Львова шукати роботи. Кілько то глузу, кілько лайки, а то й штовханців така дівчина перенесе, поки дістане яку-такую службу в якомусь нужденному домі.

Та ще й це не булоб може таке велике лихо, колиб ті всі дівчата були свідомі й не далися ошукати різним непокликаним опікунам. Багато нашої молоді приходить до міста з думкою, що тут дадуть їй працю, а тут замість праці стрічаються молоді з глузом, насмішками. Частина молоді, що мала добре виховання (а таких на селі дуже мало) пробує протиставитися цьому, в слабша частина йде по лінії найменшого опору і деморалізується, тратить свою національність, бо сподівається, що коли скине зі себе зверхні ознаки села, коли прийме деякі міські „манери“, то цим поправить свою долю. Серед таких обставин 50% молоді, що приходить до міст, пропадає для нації, а це не повинно бути. Цьому мусимо вважати.

Господарських умовин нашого села не змінило з ним на завтра, ба й не дамо заняття усім тим українським жінкам, які йдуть із сіл до міста на заробіток. Одначе можемо й мусимо, бо це наш обов'язок, більше заопікуватися ними, щоб жінка, яка прийшла до міста шукати хліба, не пропадала для нації.

Дехто скаже: „Це не є така дуже важна справа, щоб про неї аж у часописі писати, так тоно може страшно не є, як видється“. Таких треба переконати цифрою. У „Малім Статистичнім Річнику“, що його видав Головний Статистичний Уряд Польщі знаходимо між іншими такі цифри: 1929—31 рр. мали греко-католики річно (в пересіці) по 119.000 народи, а з того 6.3 відсотків нешлюбних дітей, себто пересічно 7.500 дітей річно. У містах південних воєвідств було 15,2 відсотків нешлюбних дітей — на селі 6,4 відсотків. Що це значить?

Що корінь лиха є перш усього по містах, де є багато наших одужниць, які живуть без опіки, які для зуска хліба сходять на манівці. Ми розпинаємося часто за „рівноправність жі-

ноцтва“, декламуємо старі й напам'ять вивчені фрази про ці „права жінки“, а не бачимо, як під носом нам пропадає найкращий і найздоровіший цвіт нації, не бачимо, як українські дівчата стають покритками поневоли і збільшують міське жебрацтво, міське шумовиння.

Ринок праці є такий переповнений, що дівчата, які попадають до міста без опіки, заломлюються під терором здеморалізованих „хлібодавців“. Боротися з цим терором можуть тільки сильні організації і до цієї боротьби вони мусять приступити зараз, бо це справа негайна. Не досить домагатися для жінки „права“, але треба цього її права вміти боронити. Не досить „опікуватися“ тими, що самі під цю опіку зголошуються, які є охоплені якоїнебудь організацією, але треба заопікуватися й тими, що є поза всякими товариствами, що є поза організацією. Треба подбати, щоб наша дівчина не попадала в руки міського шумовиння, де скоро засвоєє собі всі прикмети окруження і пізніше своїм прикладом деморалізує ще і інших своїх знайомих. Треба перевести своєрідну операцію і цю операцію повинні зробити такі наші установи як „Просвіта“ і „Рідна Школа“ в porozумінні із „Союзом Українок“ і Т-вом „Будучність“ чи „Св. Йосифа“, а провід цієї роботи повинно перебрати наше духовенство у свої руки.

Згадані установи повинні скликати в тій справі спільну нараду, на якій докладно обговорили би план праці „Просвіта“ або „Рідна

Постава Італії супроти останніх подій в Європі.

В одному з останніх чисел римського щоденника „Л'Е Джорнале д'Італія“, який є, можна сказати, офіційним органом уряду, знаходимо статтю „Боева Італія“. З неї бачимо ясну постанову Італії супроти останніх подій в Європі. Автор статті, згадавши про звіт Муссоліні на раді міністрів про воєнну готовість Італії та про перегляд у Римі 300.000 молодих фашистів, каже: „Ці маніфестації вірають різко, гостро й вимовно в європейський образ зариси боевої Італії. Фашистська Італія виявляє це як гордість і як обов'язок; має мужеську і льоальну відвагу повідомити про це світ без вагань. Гіпокризії не приймаємо: озброюються всі без винятку... Нехай увесь світ знає, що Італія робить усе, щоб протиставитися усякому ворожому рухові і всяким напасливим зазіханням“.

Це сказано про большевиків, які ніколи не покидали Італії зі своєю „жертвеною“ роботою, та які сьогодні ще побільшили її.

„Треба бути готовими і з конкретними засобами до чину в цій захмареній атмосфері в Європі. Проти змагань до мирної праці вириває пропаганда революції червоних...“

ЦЕРКОВНІ ДЗВОНИ

доставляє

найбільша у краю фабрика лавок

Братів Фельчинських

у КАЛУШІ, вул. Сівецька 14

і в ПЕРЕМИШЛІ, вул. Красівська 12

УВАГА: Подано до Шановного відома П. Т. — на чого спільного по імені з жидівським діном ві Станислава, що користаючи з селянських а імені називає одлого свого робота, а шивається під нашу фірму.

Школа“ згідно з виготовленим на спільному сиданні планом праці вислала би до всіх читальень чи кружків відповідний об'єм, і там, нема згаданих товариств, або є за мало румові, мало живі, то там до священників, щоб слідили в своїх селах (не треба буболіти усім громадянам до відома) за тими, що нараються до міста „за хлібом“. Тоді виїжджають до міста, то передовсім мусять зголосити свій приїзд у тій повітовій установі, яка перебрала на себе право опіки над українською сільською молоддю в місті. У такій установі загальної опіки повинна знайти пораду, як шукати праці, як поводитися з хлібодавцями. Тут повинна зголосити кожноразову записку кривду, яку провід того Т-ва повинен ствердити й направити, або не допустити до дальшого кривдження.

Таку опіку треба булоб вести не тільки над дівчатами, але і над хлопцями, що приїжджають до міста шукати праці, щоб і вони, які менше загрожені морально, але куди більше економічно, не пропадали для нас. Подібну опіку веде Т-во „Зоря“ над молоддю, що приїжджає до міста на науку ремесла, але тут тільки над тією молоддю, що є більше свідомо і прагне сама до товариства, або яка пошла до українських майстрів, які й туди пішли. Але є ще багато й такої молоді, що приїжджає до міста, нічого не знає про те, що є якась організація, де можнаб знайти не тільки опіку, але й розвагу. Тому завдання наших установ є подбати, щоб кожний, хто йде зі села до міста, залежно від того, до якої праці, міста наміє (ще в селі) відповідні аказівки і адресу товариства, яке перебралоб дальшу опіку над цим хлопцем чи дівчиною у місті.

При добрій волі це можна перевести дуже легко, а для нації принесе це великі користи, бо навіяке тісний контакт нашого села з містом.

Андрій Качор.

Ф=ма ЕРЛІХГОФ

Львів, вул. Синюська 15.

повідомляє, що з днем 20-го жовтня п. р. закриває свій МАГАЗИН ТОВАРИВ ВОВНЯНИХ І ШОВКОВИХ до нового льокалю

при вул. Леґіонів 11

(побіч колектури „Надія“)

2903 2-3

АПОСТОЛ ЧЕРНІ

Вже появилася І. том повісті

ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ

Сторінок 192. Ф. 32.

Ціна 2,50 зол., з пересилкою 3 зол.

амовляти в Адміністрації „Діло“: Львів, Радка 11

Товариство „Ощадність“ до Українського Громадянства

ВІДЗВА В ДНІ „СВЯТА ОЩАДНОСТІ“.

Отсей день є міжнародним „Святом Ощадності“, бо в цьому дні всі культурні народи світа урочисто святкують своє свято ощадності та при допомозі живого і друкованого слова ведуть пропаганду за поширенням великої думки ощадності в якнайширші маси народу.

І ми, українці, також від десяти років святкуємо те „Свято Ощадності“, щоб поширювати гасло масової поголовної ощадності між українським народом.

Та ця робота в господарності й ощадності поступає у нас поволі. Як переглянемо звіт про діяльність інших культурних народів щодо їх досягнень у шадженні суспільного гроша: у Швейцарії, Франції, Німеччині, Швеції та в Англії, то бачимо, що ми з нашими кількадесяти мільонами золотих ощадностей стоїмо на останньому місці між культурними народами світа!

А у нас є велика потреба власних національних капіталів, щоб побільшити нашу рідну землю як вартість праці рільника, щоб піднести наше хліборобство й усунути безробіття, щоб розбудувати рідний промисл і ремесла та дати дати заробітків робітникам по містах, як також піднести й поширити освіту і культуру українського народу.

Того ми всі хочемо і щиро бажаємо, але хотіння замало. Бо щоб наші побажання стали ділом, мусимо всі здбати, щоб на це були наші власні капітали-фонди, зложені у всіх місцях у наших кредитових установах, що дають гроші на наші українські підприємства. А цього ми не робимо, хоч у нас є гроші, бо й найбідніші складають свої ощадності у своїх установах, — а є заможніші й найбагатші, що цього не роблять, як не мають доброї волі і розуміння, яке велике значіння має для них і для українського народу: шадити і складати свій гріш у своїх установах.

Це розуміння великого значіння масової і поголовної ощадності для кожного громадянина зокрема і разом для нашого українського народу є в тому, що як ми самі, українські громадяни, не будемо шадити, а будемо розпускати далі зайві гроші на непотрібні видатки, або розносити по чужих, то ми, український нарід, ніколи не вийдемо з бід і не поборемо лихоліття. Бо нам тих грошей ніхто інший не дасть на наш добробут, тільки: Нарід собі!

До того є день „Свята Ощадності“, щоб українське громадянство молодше і старше довести до розуміння цієї правди життя. Перед нами стоїть образ недовільного безробітного українця, занепад сільських господарств, розбудова ремесла, торгівлі і рідного промислу, рідна школа і просвіта українського народу, а на це все одиникий рятунок: гасло „Свята Ощадності“: господарність і масова поголовна ощадність усіх українців та українок, що складають у своїх установах, на нашу кращу будучність!

Хай у нас зберуться у організованій українській ощадності сотки мільонів золотих українського національного фонду! Покажимо силу нашого духа і діла! Даймо собі самим, а тоді покажемо велике діло нашого життя!

Товариство „Ощадність“ для господарності і добробуту подає отсим до прилюдного відома, що цього річчя „Свято Ощадності“ відбудеться у Львові в неділю 25. жовтня п. р., а в крау в місяцях листопаді і грудні п. року.

Львів, дня 16. жовтня 1936.

ЗА НАДЗІРНУ РАДУ ТОВАРИСТВА „ОЩАДНІСТЬ“ У ЛЬВОВІ:

Д-р Михайло Волошин, о. Дамян Лопатинський, ЗА УПРАВУ:

Д-р Кость Левицький, Остап Луцький, Володимир Целевич.

СССР покине комітет неінтервенції?

РИМ, 19. 10. ПАТ. Як подають часописи з Лондону, тамошні політичні кола припускають, що СССР виступить з комітету неінтервенції в

іспанських справах, щоб мати вільні руки і могли отверто помагати Мадридській людм і воєнним матеріалом.

Бої з повстанцями в Індокитаю.

САЙГОН, 19. 10. ПАТ. У пров. Ляос військо розбило відділ індокитайських повстанців; його вождь загинув у бою. Опісля очищено від пов-

станців високорівню Больоваж, останню дотепер ще не спацифіковану частину Індокитаю.

АНРІ ДЕ ФОРЖ.

Тіточка.

I.

Була це мала, життєрадісна бабуса, сивоволоса, ще з рожевим, як за молодих літ, лицем і усміхом на устах завжди погідним.

Скінчила сто років, але ніхто не міг би точно означити її віку, навіть вона сама. Її метрика пропала серед згорілих минулого віку.

— Та що це може кого обходити? — говорила вона — по сто роках люди вже не старіються.

І справді — від довгих літ вона не змінювалась, була однаково жива та бадьора. Тільки короткий сухий кашель часто перешкоджав їй у розмові.

— Помру на груди, мої кохані. Це сказав мені раз один славний лікар...

— Колиж це було?

— У 1820-му чи 24-ому році, точно вже не пам'ятаю!

Чуючи таке, ми сміялись. Кілько подій пережила вона за той час. Пам'ятала Людовика XVI, бачила його за своїх дитячих літ, бачила теж Наполеона I. У 1813 році він зробив на неї враження у Тюільрі занадто грубого. Зате більше подобався їй після повороту з Єгипту, коли похулі і прибілі.

— Оповідай тіточко далі! — прохали її правнучки.

І вона оповідала цілими годинами, вимотуючи із себе спомини. Який був ступінь її посвоячення в родині? Ніхто не зумів цього сказати. Вона була для нас якоюсь тіточкою-прабабкою чи праррр...

Та вона хотіла бути передовсім для всіх тіточкою, справжньою тіточкою, і за це називали її „золотою тіточкою“. Усе було в ній добре — мала сині очі, ніжні руки, рожеві лиця, спокійні рухи.

Одягалася завжди у фіялкову сукню за старомодною модою, такою давньою, що треба

би за нею було шукати аж у книжках. Навіщо змінити одяг? Тіточка подобалась усім і так, не виходила ніколи з хати і висмівала сучасну моду.

Не любила їздити, дивилася з жахом на залізницю. Нехтувала каритами та повозами, згадувала з приємністю лектики, звідки, як молода дівчина, розкидала на всі боки зпоза синього віяльця усмішки.

Всі її подивлялися. Хоч мешкала у старезній домниці, у глибині забутої вулиці, далеко від усякого гомону, гості відвідували її масово, а діти замучували її пестощами.

Тіточка дозволяла робити зі собою, що за вгодно. Забувала часом імена своїх „маленьких“ — за сто літ бачила їх так багато! Діти знали, що вона в таємних коробочках ховала цукорочки та чаєвики.

— Мені тіточко!

— Маєш, мое золотко!

Роздавати дарунки це була її насолода. Сто літ робила дарунки. Маєток її батька, який дістав його від короля, під рукою розумних адміністраторів дозволяв їй давати віно всяким молодим своячкам, а кожного, хто приходив їй дякувати, викидала за двері.

II.

Тіточка мала одну рудову манію — зводила молоді пари. Не залежало їй на майні або рідні. Вона попросту хотіла робити людей щасливими. Незрівняна у відгадуванні таємниць серця та характерів, вона вміла гуртувати довкола себе тих, що „повинні були“ собі подобатися і допомагати їм у призначеннях. Вона викладала молодим усякі принципи та давала ради, як поводитись.

Чи не знала вона всіх таємниць щастя, коли наближувала людей до нього? Коли вже мала певність, що молоді покохались, благословляла їх і пересилала їм мішочок із гріними. Більш як двацять подруж було щасливих з її руки. Тіточка не помилялась ніколи. Коли питали її часом: — А чи тіточко кохала когось? Чи використала всі ті цінні ради, які нам дає?

У відповіді вона сухо кашляла.

Вечором як останній

Chlorodont

а шойно потім до ліжка!

Правильний з червоною головою льва.

З міської ради у Львові.

Як виглядає міський бюджет на 1936/37 рік. — Обмеження видатків на суспільну опіку. — Заява през. д-ра Островського.

Львівська міська рада прийняла на засіданні 17. жовтня справлений міський бюджет на 1936/37 рік. Міський бюджет на цей бюджетний рік ухвалила міська рада ще 29. квітня п. р., та воевода не затвердив його головно через те, що в ухваленному бюджеті витрати на опроцентування й амортизацію міських довгів були преліміновані грошима однобічно у знижених сумах, дарма, що компетентна в цій справі центральна ощадностиво-відомостиво-комісія для самоврядування у Варшаві ще не видала свого рішення. Заходи президента міста д-ра Островського довели до того, що центральна комісія поладила цю справу на засіданні 29. вересня для громадської користі, признаючи великі полегшення у сплаті довгів. Зокрема задоволення громади м. Львова супроти державного скарбу та інших публічно-правних фондів обнижено на майже 5,400,000 зол.; крім цього громада дістала звільнення на 5 літ сплати капіталу позичок, що їх застатнуло місто у Заведенні Суспільних Обезпечень в Банку Краєвого Господарства та в Комунальній Міській Шалниці, а також обнижку відсотків від тих позичок.

Ці пільги уможливили міській управі скласти на реальних основах зовсім зрівноважений бюджетний прадімнар, що виказує прибутки і витрати в сумі кругло 24,700,000 зол. На прибутки складаються різного роду громадські податки й оплати в сумі 9,660,000 зол., приходи з міського майна кругло 950,000 зол., чисті зиски, різні виплати і дотації з міських підприємств у сумі майже 9,200,000 зол., субвенції, дотації і позички з Фонду Праці й інших публічно-правних установ 3,400,000 зол. З видатків іде на загальну управу, себто на платні 4,300,000 зол.,

— Діти мої! Цеж було так давно! Чи я можу пам'ятати!

— Чекайте тіточко, ще колись вас видамо заміж.

Вона сміялась:

— Це було би з кривдою для вас, бо мій чоловік поїв би всі ваші шоколадки!

Тоді діти кричали:

— Не виходи заміж!

Таке було її життя. Коли хто вмирив, вона перша вміла потішати рідню, жалюючи, що смерть забирає молодших.

— Бог забув за мене — кавала.

— Ні, тіточко, ти мусиш жити, щоб потішати інших — відповідали їй.

III.

Одного дня почала тіточка гостріше кашляти.

— Бачите! Правду сказав той лікар.

Збрала довкола ліжка всіх своїх і кожного поповідомила про суму, яку записала йому своїм заповітом.

Покликала свої три правнучки, які повинні були вже вийти заміж. Були це три вісімнадцятилітні, гарні як яблучка.

— Підійдіть ближче до мене. Я бажаю собі, щоб ви упорядкували всі мої папери і спалили все непотрібне. Я так дуже хотіла видати вас заміж, але тепер вже не астигну. Не забудьте, що підстава щастя це любов.

Усі плакали, а тіточка всміхалась:

— Так — кохати і щоб вас кохали.

Після цих слів умерла.

Дівчата хотіли виконати волю своєї тіточки і почали розбирати її папери. Було їх багато, бо тіточка складала всі листи.

У кутку шуфляди найшліш вязку із стяжкою: „спалити“. Письмо було пожовкле, мабуть дуже давне.

— Це треба спалити.

— Що це може бути?

— Якась таємниця.

— Напевно любовна.

на сплату довгів 2,500.000 зол., на вдержання вулиць 980.000 зол., на освіту і підтримку культур 1,920.000 зол., на публічне здоров'я 1,670.000 зол., на суспільну опіку 1,580.000 зол., на інвестиції в міських підприємствах 2,850.000 зол., на перебудову міських вулиць 2,100.000 зол., на будову каналів 890.000 зол., на будову шкіл 300.000 зол.

З цього зіставлення видно, що міська управа хоче видати на інвестиції та публічні роботи в цьому році більше як 6,000.000 зол., отже 1/4 частину цілої бюджетової суми. Це для міста велика жертва, що має на меті облекшити по змові катастрофу безробіття. Зате підпали обмежено значайні видатки, зокрема видатки на суспільну опіку та на різні субвенції. Потерпіли через це очевидно найбільше субвенції на українські цілі, і так завжди невеличкі. Ось як то субвенції: 500 зол. на український театр, 500 зол. на Національний Музей, 500 зол. на Народно Лічницю, 3.000 зол. на Українську Захоронку, 2.000 зол. на українські товариства

суспільної опіки, 500 зол. на церкву св. Миколая і 500 зол. на консервацію церкви св. Пилипа. Польським і жидівським установам признали субвенції у дещо інших сумах, але їх теж значно обмежено.

У нарадах над бюджетом на міській раді рад-ли вказували на недостаточність прелімінованих субвенцій, але, з огляду на неможливість знайти покриття для збільшення витрат, ніхто не зважився запропонувати підвищу субвенцій. В мин. роках субвенції бували трохи більші, та міська управа звичайно виплачувала тільки частину признаних субвенцій. Щоб бодай частинно винагородити установам шкоду, що їм спричинило цюгорічню обмежку субвенцій, президент міста д-р Островський склав на міській раді заяву, що міська управа вже від грудня виплачуватиме признані субвенції в повних ухвалених квотах та що міська управа, якщо податкові впливи збільшились би, приїде до міської ради з внеском на підвищу субвенцій.

— 0 —

† О. Тимотей Бордуляк

визначений декан, радник Митрополита Київського, парох Ходачкова Вел. Я український письменник, помер по довгій і тяжкій хворобі, прийнявши Найсв. Тайну, дня 16-го жовтня в.р. в Ходачкові Великій у 74 році життя. Пережаний відбудоси в понеділок в год. 3. похорон хорони відбудуться вівторок 20. жовтня в.р. в год. 9. рано у Ходачкові Великій.

Ширшу оцінку літературної праці Павлика, що видав знаву збірку оповідань під назвою „Ближній“ у Бібліотечі найзнаменитіших поетів „Діла“ в 1899 році, подамо завтра. В. Я. Па

Вибори до Львівської Хліборобської Палати.

В цьому році покінчилися 3-літні мандати радників Львівської Хліборобської Палати у непаристих округах, радників з номінації міністра хліборобства та радників з хліборобських організацій, вибраних на 3 роки. Тому переведено вже доповнючі вибори в округах (радники з вибору територіального самоврядування) а небавом мають бути переведені вибори і в хліборобських організаціях.

В поодиноких округах вибрано по двох радників, при чому вислід виборів змінив поважно склад дотеперішніх радників у Львівській Хліборобській Палаті. Для орієнтації самих читачів подаємо вислід цих виборів у поодиноких округах:

I. округ (повіти: Рівня, Кольбушова, Коросно, Березів): перейшли два поляки; українці не ставили кандидата.

III. округ (повіти: Перемишль, Добромиль, Лиско, Сянік): кандидували від українців Ол. Гладішовський, перейшли два поляки; досі був від українців Вол. Соловій.

V. округ (повіти: Городок, Мостиська, Яворів, Рудки): вибрані С. Журовський (поляк) та Антін Черник, голова філії „Сіл. Господаря“ в Комарні і господар в Якимчицях; досі був з цієї округи москвофіл Мозіль з Рудеччини.

VII. округ (повіти: Рава, Сокаль, Жовква): вибрані д-р В. Закліка (поляк) і Василь Василенко.

— Тіточка мусіла певно бути дуже щаслива, коли так часто пригадувала нам щастя.

Кинули листки в огонь. Вязка впала з боку. Вогонь почав спалювати один кінець. Папери за тріскотіли.

— Листи! — крикнула одна з дівчат.

— Цай! пожовкла рожа!

Одна добула пам'ятку з полумені.

— Не руш, це святе, нехай горить!

Але вдихаючись в огонь могли відчитати деякі речення.

— Чи ти бачила?

— Що?

— Слова.

— Як?

— „Моя найдорожча!“

Справді слова були зовсім виразні.

Три голоси шепотіли:

— Це від любячої бабусі

— Дивись, а цей другий з письмом бабусі

— Письмо золотої тіточки!

— Виглядає якби денник. Дивіться: є різні числа.

— Дата 1811.

— „5-го травня. Невдачний! А я його так кохала!“

— А тут другий листок, подивіться, як виразно: „Той підлий жениться!“

— А я бачу новий листок: „8. травня. Все скінчилося. Мое життя зломане навкі. Залишилось мені тільки терпіння.“

Дівчата хотіли видерти вогнені дальші листки, але вже було запізно. За одну мить залишились тільки попелі.

— Чи ви бачили виразно?

— Так.

— „Залишилось мені тільки терпіння“. Біда тіточка!

Дівчата замовкли, вдихаючись в огонь. Так відкрили вони запізно таємницю тої, що хотіла зробити всіх щасливими у коханні, бо сама кохала вщасливо.

Перекл. а. б.

господар (українець); досі був москвофіл Шти-кало зі Сокальщини.

IX. округ (повіти: Тернопіль, Скалат, Збараж): вибрані два поляки; досі українця теж не було.

XI. округ (повіти: Золочів, Перемишляни, Зборів): вибрані А. Бобровський (поляк) і М. Луцький, голова централі „Сільського Господаря“, землевласник з Янчина; досі був теж М. Луцький.

XIII. округ (повіти: Копичинці, Чортків, Теребовля): вибрані інж. А. Солеський (поляк) та д-р Петро Палійчук, голова філії „Сільського Господаря“ в Теребовлі; досі був проф. П. Чайківський з Теребовлі.

XV. округ (повіти: Коломия, Городенка, Снятин, Косів): вибрані В. Бутрин (поляк) і Юра Чукун, господар з Ковалівки і б. посол; досі був інж. О. Таранюк з Городенки.

XVII. округ (повіти: Стрий, Рогатин, Долина, Жидачів): вибрані С. Стемпень (поляк) та

Новий політичний процес у Львові.

ВІДГОМІН НАПАДУ НА ПОШТОВИЙ УРЯД У ГОРОДКУ.

В понеділок 19. жовтня ц. р. станули перед судом присяглих: Степан Маріян Долинський, 27-літній студент і Микола Лебедь, якого засудили у варшавському процесі на досмертну в'язницю. Оба підсудні сидять у чорному одінню між чотирьма поліцаями.

На салі розправ дуже мало людей, здебільша рідня підсудних, бо на розправу пускає поліція лише за білетами, які тяжко дістати. При вході до суду та на судових коридорах багато поліцаїв. Трибуналові проводить радн. Дисевич, як вогант засідають судді: Стафінський і Міхале. Обвинувачує прок. Ольберек. Підс. Долинського боронить адв. д-р Степан Шухевич, підс. М. Лебедя д-р Володимир Старосольський.

Після вильосування лави суддів присяглих при списуванні генералії з підсудними підс. Лебедь на питання предсідника про державну приналежність відповів: ~~українець~~. Предсідник заявив, що прикаже його усунути зі салі, якщо буде демонструвати.

В год. 9.30 відчитано акт обвинувачення.

ЩО КАЖЕ АКТ ОБВИНУВАННЯ.

Дня 30. листопада 1932. р. виконано збройний напад на поштовий уряд в Городку к. Львова. Напасники коло 12 осіб, ввійшли до будинку городського суду, де приміщується теж поштовий уряд, стероризували револьверовими стрілами поштовий персонал і постеронні особи та забрали з каси 3.232.15 зол. і втекли. По втечі напасників стверджено, що один з них М. Березинський був убитий під дверми до скарбової каси, другий В. Старик лежав мертвий коло будинку городського суду. Устійнено, що напасниками були члени ОУН. Двох з них В. Біласа і Д. Данилишина засудив наглий суд 22. грудня 1932. р. на кару смерті і присуд виконано. Третьому з учасників нападу М. Жураківському, засудженому теж наглим судом на кару смерті, замінено цю кару на 15 літ в'язниці.

Проти дальших безпосередніх і посередніх учасників нападу відбулася розправа перед львівським судом присяглих, яка закінчилась присудом дня 24. червня 1933. р. М. Жураківський слуханий перед наглим судом дня 12. грудня 1932. р. зізнав, що 27. листопада 1932. р. дістав у Станиславові організаційний наказ поїхати разом з П.

Максимцем до Львова, де мали зустрітись з мужчиною, який мав дати їм дальші вказівки. 21. листопада 1932. р. М. Жураківський разом з Максимцем опинилися у Львові. На двірці ждав на них Березинський і завів їх до помешкання при вул. Шимонівців. Там Жураківський познайомився м. ін. з одним молодим мужчиною, що представився як „Максим“, 28—30 літ, середнього росту, ясний блондин, лисавий на висках. Він то доручив Жураківському, щоби ще того самого дня поїхав до Станиславова і заявив М. Ясінському, теж членові ОУН, що його приїзд до Львова є необхідний. Жураківський виконав доручення „Максима“, але вернувся 29. листопада до Львова без Ясінського, бо останній не послунав наказу. І цим разом ждав на двірці на Жураківського Березинський. З ним пішов Жураківський до ще згаданого помешкання. По хвилині прийшли туди три молоді особи і „Максим“ показав присутнім плян поштового будинку в Городку та заявив їм, що там плянують напад, в якому вони візьмуть участь.

Інший учасник тогож нападу Ст. Максим, слуханий 22. грудня 1932. р. перед наглим судом, зізнав, згідно з виясненнями Жураківського, що в згаданому помешканні при вул. Шимонівців давав директиви у справі нападу молодий мужчина, середнього росту, ясний блондин, лисавий на висках, він теж показав зібраним плян поштового будинку в Городку та розділив роль між поодинокі особи. Опісля озброїв їх і дав Березинському дещо грошей. В червні 1934. р. арештували М. Лебедя, якого опісля 13. січня ц. р. засудили на кару досмертної в'язниці як одного з учасників убивства мін. Перацького.

Після арештування Лебедя впало підозріння, що тим блондином, який згідно з зізнаннями Жураківського і Машака давав накази в помешканні при вул. Шимонівців про напад на поштовий уряд у Городку, є саме М. Лебедь.

Це підозріння — каже далі акт обв. — було оправдане, бо М. Жураківський, слуханий 13. лютого 1935. р. як свідок, пізнав з фотографії Лебедя з цілою рішучістю як того молодого мужчину, якого у своїх раніших зізнаннях називав „Максимом“.

Ст. Машак, слуханий як свідок 15. лютого 1935. о. заявив, коли йому показали фотографію

Лебедь, що Лебедь є дуже подібний до того блондина, який приготував напад на пошту в Городку. Далі каже акт обвинувачення, що Машак знав особисто Лебеда.

Св. Я. Завуляк, поліцей, свідчить, що Машак перебував разом з Лебедем, а слідчий відділ поліції у Львові стверджує, що Машак у роках 1928—1930. ходив з Лебедем до однієї гімназії. Отже виключено, щоб Машак не пізнав його, зустрінувшись з ним у помешканні при вул. Шимонівчів.

Машак, на питання чи цим молодим чоловіком був Лебедь, заявив, що „кермуючись етичними моментами, він не може взяти на свою совість, що цим молодим чоловіком був Лебедь“. Про те, що Лебедь приготував напад у Городку своїми зізнаннями Б. Підгайний, який стверджує як підсудний у справі за вбивство — слуханий як свідок, що знає ззовсім доки. Перацького, що Лебедь приготував текстівного джерела, що Лебедь приготував напад на пошту в Городку, а саме підс. С. Долинського.

Підгайний зізнає, що заки познайомився особисто з Долинським, чув про нього, що саме він був командантом нападу в Городку. Зимною 1933. р. чи пак весною 1934. р. познайомився з Долинським при організаційній стрічці. Тоді то Бандера розділив функції між Підгайним і Долинським так, що Підгайний мав керувати боєм роботою у Львові, Долинський у краю, при чому теж у Львові одна боева група мала підлягати Долинському. Далі Підгайний зізнає, що організаційний референт ОУН І. Малюца звертався до нього увагу, щоб він не показувався з Долинським у публичних місцях, бо Долинський мусить конспіруватися і слід вистерігатися всього, що могло би довести до його здемаскування.

Коли Підгайний розмовляв з Бандерою у справі цієї перестороги, цей заявив Підгайному, що з наказу проводу ОУН Долинського не слід вживати до ніякої роботи, яка могла би його здеконспірувати. Підгайний вправді відкликав ці свої зізнання, але не подав причини, чому ніби то несправедливо обтяжив його.

Підс. Долинський запевняє, що під час нападу в Городку та його приготування у Львові був у Заліщиках.

Підс. Лебедь домагався, щоб акт обвинувачення прочитано в українській мові підкреслюючи, що відповідний. внесок зголосив ще перед розprawою. Предсідник відповів, що внесок зголошено не своєчасно.

Ще жикі і завтра!

можна заосмотритися у льос І. кляси відомої із щастя колектурн

„Руно“ - Равіч І С-КА

Львів, пл. Марійська ч. 4.

Головна вигра 1,000.000 зол.

Ціни льосів: чвертка зол. 10, половина зол. 20, цілий зол. 40.

Тягнення І. кляси вже дня 22. ц. м.

ЛЬОС „РУНА“, це заорука багатства і добробуту!

Стрілиських. Під час нападу в Городку був поза Львовом, а саме на Закарпатті. У Чехословаччині був до травня 1934 р. Мешкав у лісничого і допомагав йому у праці, за що діставав помешкання і харч даром. Від батьків теж діставав гроші. Тому коли покидав Чехословаччину мав теж прикладані грошей. Далі оповідав про свій приїзд до Польщі (не дістав дозволу на поїзд у Чехословаччину), про свій поїзд у Варшаву і виїзд до Даниці та про своє арештування. Відповів, що його засудили за приналежність до ОУН і тому відмовляється дати на нього відповідь. Додав, що є українським націоналістом.

ВНЕСКИ ПРОКУРАТОРА.

По 20-хв. перерві прокуратор поставив внесок, щоб трибунал допустив і переслухав як свідків: А. Фіца, поліційного агента в Львові та Я. Дугеллу, нач. слідчого відділу з Тернополя про ролі підс. Долинського в нападі в Городку; Р. Паладійчука на обставину, що підс. Долинський стрічався з особами, які належали до ОУН. Обор. др. Шухевич згодився на цих свідків, бо внесок прокуратора найкраще доказує, що підс. Долинський є невинний і тому прок. домагається, щоб передслухано нових свідків. Трибунал згодився.

ЗІЗНАННЯ СВИДКІВ.

Св. Богдан Підгайний, засуджений у варшавському процесі на до смертну в'язницю, тепер у Святохрестній в'язниці, зізнає, що підс. Лебедь знає з варшавського процесу. Про його приналежність до ОУН нічого не знає. Прізвище підс. Долинського чув у Львові. Широко вияснював, що обох підсудних, головню Долинського обтяжив у слідстві тому, бо йому самому закидали, що був боевим референтом. А що вели слідство за вбивство мін. Перацького і свідок боявся кари смерті, тому обтяжив підс. Долинського, який перебував за кордоном. Нічого не знає про його приналежність до ОУН: ні про те, щоб він кермував нападом у Городку. Тому предсідник відчитав дотичні уступи зі слідчих зізнань свідка.

На питання обор. д-ра Шухевича свідок зізнає, що в часі нападу в Городку студіював у Даниці і до краю приїхав щойно три дні після того. Тоді арештувала його поліція і він сидів три тижні.

Св. Маріян Жураківський, в сірому одязі арештанта, збідлований, зізнає, що „Максим“ був дещо вищий ніж середнього росту, мав коло 30 років. Каже рішуче, що ним не був підс. Лебедь. Тому предсідник відчитав дотичні уступи з його зізнань. З черги свідок оповідав про свою участь у нападі. Командантом в Городку був чоловік середнього росту, блондин, зі заострою на лиці і ямкою на боролі. Однак підс. Долинський рішуче не був цим командантом.

Св. Степан Машак зізнавався про свою участь в нападі в Городку. Підс. Лебедь подібний до того чоловіка, який розділював ролі боевкам у помешканні при вул. Шимонівчів у Львові, але не може пізнати в ньому „Максима“. Хто був командантом боевків у Городку не знає. Був це чоловік високого росту, брутний, мав коло 28 літ. Приглянувшись Долинському свідок заявив, що це не командант: не пізнає його рішуче. На питання обор. д-ра Шухевича зізнає, що кіль-

кох боевків було в масці, командант мав без маски. Не пригадує собі, щоб командант мав ямку на боролі.

Св. Ян Завуляк, поліцей, зізнає, що Машак зустрічався з підс. Лебедем у 1930, 1931. і 1932.

Св. Ю. Клімчак зізнає, що під час нападу був на пошті. Один з напасників наказав йому піднести руки вгору, опісля стрілив до нього. Був це чоловік, який давав іншим прикази свистком, з маскою на лиці. Каже, що командант був подібний ростом до підс. Долинського. На домагання прок. підс. Долинський одягнувся в куртку і тоді свідок заявив, що комір, крій і гузики куртки подібні до тієї, в яку був одягнений чоловік, який стояв за свідком.

Св. Михайло Куспін, зізнає, що брав посередню участь у нападі на пошту. Підс. Лебедь не був тим „Максимом“, який був у помешканні Березинського у Львові. Перед нападом їздив до Городка і стрічався з командантом. Заявляє, що ним рішуче не був Долинський. Прізвища „Максима“ і команданта знає, але їх не скаже. Долинського пізнав у харчівні „Акад. Дому“ і бачив, як ним не стрічався.

Св. Уляна Терлецька з Мілятич, візнала, що її брат — підс. Долинський був у листопаді 1932. р. у Заліщиках. Знає про це тому, бо в початку грудня 1932. р. їздила до недугої мами до Заліщик. Куртку (в яку підс. Долинський одягався перед хвилиною на розправі) купила у Львові в січні 1936. р.

Св. д-р Маріян Долинський лікар у Заліщиках, з переважною рукою зізнає, що його син був у листопаді і грудні 1932. р. у Заліщиках і нікуди не виїздив тоді. Пригадує собі тому, бо в тому часі нездужала тяжко дружина свідка і син був коло мами. Далі на питання обор. д-ра Шухевича свідок зізнає, що син студіював за кордоном, бо у Польщі двічі подавався на університет, але його не прийняли. Довідавшись, що син амішує до варшавського процесу, написав про це до сина, який був за кордоном на студіях. Дістав від нього за кілька днів листа, що за тиждень приїдає. Так теж сталося. У Заліщиках син займався в літні плавальним спортом, їздив до Хотина. На що прогулюку дістав син перепустку від старости і КОП-у. Ніколи передтим сина поліція не арештувала ні навіть не робила в хаті свідка ревізії. Куртку синові купила сестра, тому бо лише з нею міг син кореспондувати з в'язниці. На доказ предкладає до актів цензурований лист від сина.

Св. Зеновія Долинська мати підс. Долинського не знавала і тому предсідник в год. 3.50 відложив розправу до вітківка 9. год. рано. Завтра, мабуть розправа скінчиться.

ПО ШИРОКОМУ СВІТІ.

Мадярський прем'єр Дарані запевнив Мусоліні про приязні для Італії настрої серед мадярського народу.

До Абіссинії відправили 4 кур'єри „чорних сопочок“, щоб заступити регулярні відділи; відплине їх ще 23.

На японсько-китайських переговорах рішили звести правильні летунські лінії між Японією, Манджурією та Північним Китаєм.

У Франції усунуто з Сені і канадів човни, що тамували шлях для суден.

Чехословацький уряд відібрав добіт 20-ом німецьким часописам.

„ЗОРЯ“ ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ

О. ЛЕВИЦЬКА І СКА

у Львові, вул. Кордецького 51.

Тел. 260-04. ПКО 503.881.

порукає власні виробн найкращої якості:

ПАСТУ до взуття „Елегант“ терп. і воск. у всіх

красках

ПАСТУ до взуття „Елегант“ люкс, в тубах у всіх

красках

ПАСТУ до підлоги „Французька маса“ (фротеру-

ючу і фарбуючу)

ВІСК до підлоги — СИНКУ до білля помадку і

корону — ШВАРЦ до чобіт — ВАСЕЛІНУ до

шкір — ВІСК шевський — СМОЛУ шевську чорну

і білу — МУХОЛАПКИ. 2732 146

ЗІЗНАННЯ ПІДС. ДОЛИНСЬКОГО.

Підс. Долинський візнає, що до ОУН не належав. Не знає ні Підгайного, ні Жураківського, ні Машака. Згадав, що в 16 р. життя перейшов зборч, щоб пізнати, як на Сов. Україні живе український нарід і щоб евентуально залишитися на студіях. Однак ГПУ арештувало його і відправило назад до Польщі. По матурі виїхав на медичні студії до Грацу. По двох роках вернувся до Заліщик і записався на студії до В.Ш.З.Т. у Львові. Опісля виїхав на студії до Загребу, де був до червня 1935 р.

Літератури ОУН не читав. Про програму ОУН читав у пресі. Терористичні акції ОУН на його думку шкідливі. Відповідаючи прокураторові подав, що під час подорожі на студії до Грацу і до Загребу затримався двічі хвилиною у Будапешті, де мешкав в А. Федина, студ. мед., якого знав з гімназії. На питання обор. д-ра Ст. Шухевича зізнає, що на студії до Грацу і до Загребу виїхав на основі паспорту заліщицького староства. Ніколи поліція не переводила в нього ревізії, ні не арештувала його — навіть під час поїзду марш. Підсудного у Заліщиках. По своїм повероті в червні 1935 р. до Заліщик їздив на прогулянку до Румунії до Хотина з перепусткою від староства в Заліщиках. Поліція арештувала його щойно 23. вересня 1935 р.

Підс. М. Лебедь зізнає, що до вини не почувється, бо не безпосередній ні посередній ролі в нападі в Городку не відіграв. Підгайного і Жураківського пізнав щойно у варшавському процесі. Машака знає. Пізнав його на фестивалі у

У справі автономії Закарпаття.

Губернатор Закарпаття, Грабар скликав 17. п. м. в Ужгороді конференцію парламентарних представників проурядових партій. Конференція радила над проектом парламентарної більшості у справі поступового здійснення автономії Закарпаття, а в першу чергу над такими справами: устаткування компетенції губернатора, організація губернаторського уряду й створення губернаторської ради.

Нафта на Закарпатті?

Чехословацькими мусить довозити нафту земні олії, тому в останньому часі чеські вчені роблять інтенсивні розшуки за нафтою на Словаччині і на нашій Закарпатті, щоб з їх відкриттям осамостійнити себе в тій переважній діяльності. Особливу увагу звернули геологи на проміжок Ужок, де в різних місцевостях, як Лут коло Ужоку, в Стебній коло Ясіня і в Межиляборчі довертались джерела нафти. Покищо ці джерела слабі, маловидають, однак геологи вірять, що такі натраплять на сильні джерела нафти. До теперішніх вислідів в пошукуванні за нафтою вони мають у великій тайні.

МІН. ЧІЯНО В БЕРЛІНІ.

РИМ, 19. 10. ПАТ. Італійські урядові кола подають, що сьогодні ввечері виїде мін. Чіано до Берліна, щоб вложити візиту мін. фон. Нойратові а відтак відвідати у Берхтсгаден канц. Гітлера. Метою цієї подорожі є, так здогадуються, нім. політ. кола — 1) дунайські справи, 2) теперішня європейська ситуація на тлі підготовки до лькарнєнської конференції, 3) еспанські справи у зв'язку з акцією СССР. Здогадуються теж, що обговорять ще справу призначення Італії як колоніальної імперії.

НОВИНКИ.

— Магази́н постелі Р. Джала, Львів, Хоруши-ан 5 (побіч кіна „Аполло“) поручає ковдри, матраци, постелеве білля і ін. Переробляє ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. 1799 60-100

— Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глау-пєвського, Львів, пл. Капітульна 3. I., тел. 54-45. Найпевніша льоката гроша.

— Василь Гресак веде далі свою кравецьку робітню при вул. Сикстуській ч. 23, у подаїрю. Ш. сходи, I. поверх. 2618 15-20

— Сповідні свій обов'язок супроти „Просвіти“. Рік 1936 добігає до кінця, а велике число членів Т-ва „Просвіта“ у Львові не вложило до сі членських вкладок за цей рік. Тільки сповнення обов'язку усім свідомим українським громадянством дасть „Просвіта“ змогу здійснити її великі завдання на полі освіти й виховання народу. Щоб оминувти зайвої канцелярської праці і непотрібних почтових витратів на індивідуальні пригадки, звертається Т-во „Просвіта“ у Львові цією дорогою до всіх П. Т. Членів та до всіх свідомих українських громадян, які досі не вклали вкладок за цей рік, щоб зробили це в найкоротшому часі і переслали вклади чеком Т-ва „Просвіта“, який долучений до нинішнього числа часопису, не пізніше як до 15. листопада с. р. Вкладки на 1936 рік тільки 2 зол. Член, що бажає доставити прегарні місячні видання, приїде окрім вкладки ще 3 зол. 60 сот., хто бажає доставити ще й 4 чвертьрічні книжки приїде окрім вкладки 10. — зол. Передплата єдиного в нас популярно-наукового ілюстрованого місячника „Життя і Знання“ 18 зол. на рік. Хто вложит 25 зол. річної вкладки, дістає всі названі видання. Вкладки 12 і 25 золотів можна сплачувати в 2—3 ратах. Товариство „Просвіта“ у Львові. 2917

— Страйк у млині Аксельрада у Львові скінчився після трьох тижнів. Робітники дістали 10 пр. підвищення зарібіків.

— Присуд на комуністів. У великій комуністичній процесі, що відбувся в Дубні на виїзній сесії рівненського окружного суду, після тижневої розправи засуджено 10 членів КПЗУ за участь в демонстрації у Варковичах кожного по 10 літ в'язниці з позбавленням прав на 10 літ.

— Українка. У хорватському щоденнику „Обзор“ із 14. п. м. появилася стаття д-ра Івана Есґа у зв'язку з працею Василя Маковського „Гімні, табір українських абіців і виселенців“, що була друкована в „Ділі“ і вийшла окремою книжкою. Тому що праця Маковського торкається також хорватів, д-р Есґ, відомий хорватський журналіст, подав досить докладний огляд цієї книжки.

— Львівська хроніка. В рафінерії нафти при вул. Жовківській ч. 207 дістався 51-літній робітник Август Світальський між стовпами товарних вагонів, які адавали його на смерть. — При вул. Гроховській ч. 2 пострілявся в самогубному намірі інж. Данило Маєвський, б. міський радний із соціалістичного клубу і помер на хірургічній клініці. Причиною були родинні непорозуміння на матеріальному підкладі. — З галерії третього поверху при вул. Собіського 12. скочила на подвір'я невідома коло 30-літня жінка, яку в безвідомому стані відставили до шпиталю. — На вул. Сикстуській наїхав уночі самохід із задку на однокіну дорожку і перевернувся П. причому пасажири попадали на каміння. Опісля самохід, з якого шофер вискочив, авалів дерево, що впало на газову ліхтарню.

— Арештували злодійського вбивника. У зв'язку з убивством Янаса і Рахелі Діамандів у Стільську, пов. Жидачів, поліція арештувала Геодора Косендяка з Бродок, повіт Львів. Злодійського вбивника відставили до судового арешту в Миколаєві.

— Краєва хроніка. До крамниці української кооперації „Добро“ в Пукачівцях пов. Стрий вломився вночі злодій і забрав товари вартості 300 зол. — З вантажного потягу, що приїхав з Познаня до Львова, вкрали по дорозі скриню з потіоневими виробами вартості 2.420 зол. Крадіж докочано між Познанем і Мисловцями, бо вже в Мисловцях завважили порушені пльомби на вагоні, але не зробили з місця докопання. — Біля залізничної стації у Збаражі кинувся під потяг невідомий чоловік, коло 35-літній, і потяг на місці. — В столі Івана Вендера в Черемошні пов. Золочів вибухла пожежа, що знищила цілу загороду на шкоду 2.600 зол.

— Остерога перед капупином. В Дрогобиччині вештається по селах 28-літній Йосиф Делекта, що виступив тому два місяці з монастиря Капуцинів у Дрогобичі й носить даліше чернечу рясу. Він збирає безправно гроші вбито на якусь ціль. Поліція остерігає людей перед ним.

— Таких є більше. Городський суд у Пшні засудив на два роки в'язниці Яна Дуба з Освенціма за крадіж по різних селах. Він приходив звичайно до селян, яких просив його переночувати, бо їде пішки до Кракова, де хоче вступити до монастиря. Таким способом удалось йому обікрасти багатьох гостинних селян. По наших селах волочиться багато таких пройдисвітів.

— З Польщі. Учень І. кл. гімназії в Яроціні, Броніслав Нарудзкий так перенявся наганою, яку дістав від родичів, що відобраз собі життя, заживши отрую на шурі. — В Ставах єнджеївського повіту арештовано кількох селян під закидом вимордування цілої родини Шмудевичів задля грабунку. — Біля Тчева наїхав залізничний потяг на селянський віз з вуглем. Віз розбило, причому агинула жінка з трьома дітьми, що їхали на возі.

— Сильний землетрус навістив провінцію Венеція і тривав коло 10 секунд. В місті Венеції обійшлося без поважних наслідків, зате в місцевості Сачіле під Венецією завалилося кілька старих домів, причому 15 осіб згинило, а кілька вийшло з ранами. Жертви у людях спричинив теж землетрус в Коноліані біля Удіне, а поважні втрати має населення в Белюно і Вітторіо Венето. В Корділіано завалилася дзвіниця.

— Ріжні вісті. На єгипетській стації Товк біля Каїра потяг наїхав на юрбу людей, що зібралася на привітання прем'єра Нагас-Паші, причому погинуло 11 осіб, а 4 тяжко ранило. — Італійський трансатлантичний корабель „Вулканія“, що вплив із 600 пасажирами з Неаполю, розіслав радієві телеграми, що на його чердаку вибухла пожежа та що він знаходиться 40 миль від Неаполю. На поміч йому вплило 6 кораблів.

Зі сцени й естради.

ВЕЧІР ЖИВОГО СЛОВА Л. КРИВІШЬКОЇ.

Загальна в нас думка така, що декламація, вірші, вечір поезії — пережиток давньої сентиментальної доби, а може тільки речі призначені для вузького кола вибранців. І саме тоді, коли шкільну дитину щораз частіше зиснають обов'язково на театральні вистави, зацікавлення поезією не посувається в нас уперед від пів століття.

Ви здивовані, що на виступ нереклямований фішами, виступ тільки одної артистки, зійшлося повно гостей. Л. Кривішська вибрала невеличку сцену у Муз. Тві ім. Лисенка на власний вечір живого слова і збрала багато прихильників поезії та свого таланту.

Порожня естрада а фортепіано, до якої асидлає для деяких точок програми Н. Кривішської. Чим пояснити вплив значущої обстановкою не робить відповідного враження. Гол. роллю грає тут голос. Не тільки хист артистки, але вже сам його тембр, сила, перелив і передивля промовляють до слухачів, ніж сам зміст поезії. Буває, що ми не зрозуміли якесь рядок — з його твору залишилися тільки клаптики невірних вражень, а мушешня залишається.

Л. Кривішська має дар зворушувати слухачів. Не кожний артист може впливати на слухачів найбільш артисти — агадимо хіба їй ку популярну Грету Гербо — можуть бути навіть не подобатись, тоді як більшість слухачів чарові їх голосу. Саме голос, а не жести, водить найчастіше слухачів на очі вражень.

Вечір почався прегарною поезією Б. Лепкого „На чужині“. Мало хто з наших поетів уміє так безпосередньо силою описувати стану в рідної землі, як Лепкий та його всім буденних подробицях. Чули ми „Золотий порив“, розкуйовданий як хмари та сніг на Дніпром, не зовсім зрозумілий у всіх смислах поперемішуваних як хмари і сніг.

Чудово вийшла поезія Лівинської „Холод“, „О, забудь мені“, що має не менше тепла та пророї простоти у своєму настрою, як у перелік кляматорки.

„Елегія атракціонів“ М. Бакина буває модерної поезії, побудованої на експериментальній методі з рідкими римами та силою, чужа слів.

Окремий жанр творили мелодістичний поезії Меріама-Лужницького (музика Багачова) мають модерний подих і дуже подобаються молодшим слухачам. „Забавки“ відтворили настрої панського салону. „Акорди“ та „Діалог“ навіювали чар циганських романсів. Сигментальна „Яблунка“ Надсона, що так дуж підходить до ліризму Кривішської, подобається дуже — як чули ми припадково — гімназичні ученицям і вийшла йще краще, ніж на слухачів музика не заглушувала слів.

Три фрагменти з „Казки старого млина“ Чухасенка відіграла Кривішська у народному строю, з усіма рухами, немов би грає у літ. Хто зацікавив очі — міг мати повну ілюзію, що сидить у театрі; ми чули ліричну, сонну діалогію, її захоплення природою, який розпук. Тут дала Л. Кривішська прегарний зок свого природного, великого драматичного таланту.

Відозви й комунікати.

Громадяни!

Зближається зима! Багато мешканців темновихих сугерів, мучачи на удержанні рідної і ражені на недостатку зимового одягу, падають і йдуть! Багато батьків є безрадних сугерів просить своїх діточок: „Тату, дай їсти!“ (не дуючи про те, що нема в що їх одіти!)

Товариство „Сила“, гуртуючи робітників на багато таких, які звертаються по допомогу. Загальне Т-во подало поміч. Ті найбільше потребуючі приходять, звертаються з проханнями й шукувати їм працю, признавати допомогу і т. д. Т-во покищо не має на це відповідних фондів. А число тих, яким поміч є konieczна, щораз збільшується!

Т-во на зиму організує спеціальну допомогу. Тому, покликано до життя спеціальний орган Комітет Допомоги Безробітним. Т-во звертається з горячим проханням до П. Т. Громадян: Прийдіть в поміч безробітним!

Громадяни! У Львові маємо тисячі українських безробітних. Чи маємо описувати їх життя, переживання? Злидні? Ті нужди, не маючи на їхнє тяжке життя, не атрачені для відрімо, що радо приймете з допомогою їм!

Ласкаві дати просимо слати на адресу: Імперативний Торговельно-Промисловий Банк, Львів, Гродзінських 1, конто П. К. О. 506.778 (д-р „Сили“) або Т-во „Сила“, Львів, Краківська 178.

Приймаються дати в натурі та грошх, кож обува та одяг. Години урядові в Т-ві 10—12 передпол. та 6—9 веч.

КОМІТЕТ ДОПОМОГИ БЕЗРОБІТНИМ.

Петренко Юліян, голова. Морчок Юстин, Соболев Мих., Кашуба Василь, Мригаль Мих. члени.

Ширіть наш часопис!

З документи Вид. Спілки „Діло“, Львів, Ринки 14